

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és lapfajtájos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Bástya-utca 9.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Szó az olvasóhoz.

Székesfejervár, április 4.

A hatodik évfolyam második évfolyamába lépett immár lapunk. Több mint öt évi küzdelem a hitért, közérdekért, szabadságért és közművelődésért, ez bátorít föl bennünket arra, hogy szót intézzünk megint a magyar keresztény közönséghez, hűveihez a magasztos eszméknek, melyekért a mi harcunk folyik.

Támogatást kérünk, hogy erőink öregbedjenek, hogy annál nagyobb buzgósággal folytathassuk munkánkat, az igazság munkáját.

Miért adnánk új programot, mikor mi a régiak vagyunk?! Katholikus lap vagyunk s támogatjuk mindig a katolikus érdekeket. De nem vagyunk antiszemita, mert minket lelkesedésünk mellett a keresztényi szeretet is vezérel tetteinkben. Egyformán mérünk szegénynek, gazdagnak, ostorozzuk a bünt, visszaélést, bármily magasan legyen is annak a félszke; de

Lelemény a humorban.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Angolból: I - m.

Ez a kis elbeszélés annak a találkozásnak az eredménye, mely Henry J. Byron a már azóta másvilágra költözött angol vígjátékíró az amerikai Artemus Warddal először hozta össze az életben. A Savage-klubban* történt az eset, midőn Tom Robertson** a szombati rendes lakoma végén odasugta az amerikaiak, próbálja meg Byront valahogy a disputába belevonni s ha lehetséges őt megszólaltatni. Az eszes játékszintulajdonos a következő módon fogott bele a beszélgetésbe:

— Ugy rémlik előttem, mintha már ismertem volna valakit, a ki nagyon hasonlított Önre. Nem volt Önnek valami Alonzo nevű testvére?

Robertson Artemus háta mögé bujva, titkon intett valamit Byronnak.

— Oh igen, volt egy testvérem — válaszolta erre Byron

— Nemde tengerész volt az illető s a nagy világtengereket járta?

— Valóban, ugy van.

* Egy írói kör Londonban.

** Angol sziumü-író.

védjük a legszegényebbet, ha mellette van az igazság.

Azon vagyunk, hogy politikánk mindenkor hazafias legyen, mert csak a hazafias politika óvja meg közérkölcseinket s erősít meg annyira bennünket, hogy fönntartassuk majd állandóan független szabadságunkat.

Való igaz, hogy a politika terén beállott kedvező változás könnyebbé teszi politikai munkálkodásunkat, de azért dolgozunk még mindig nagyon nehéz.

Előttünk van egy nagy kérdés, ránk nézve mérhetetlen fontossága: a revízió kérdése. A rendszer változott, a levegő, mely átlengi közéletünket, tisztább, az ország szép reményekkel van tele a jövőt illetően, — csak a mi sérelmünk, vallásunk sérelme a régi, az nem változott. E sérelmek orvosolója egyedül a revízió. Küzdünk hát érte egész lelkünkkel, két karunkkal, teljes erőnkkel!

De ez mellett lobogtatjuk a műveltség szövétnékét, pártoljuk a művészetet s

— S Ön ugy-e, már öt éve mit sem hallott felőle?

Byron olyan arczot vágott, mintha mély gondolatokba lenne elmerülve.

— Épen ma öt éve — szólalt meg nagy vártatva — s micsoda ritka egy eset az uram, hogy éppen ma kell ezt a dolgot Önnek emlékezetembe hoznia.

— Ugy hát figyeljen ide uram — folytatta Artemus előhúzza zsebkendőjét s vele néhány csepp krokodilus-könnyet letörölve — Én együtt jártam ücsésével a sós tengereket. A mexicói öbölben hajótörést szenvedtünk s mielőtt még valaki segítségünkre jöhetett volna, én leszurtam és felfaltam őt. Abban a pillanatban, melyben Önt megláttam, szemembe szűkött az a hasonlatosság, mely kettejük között van. Igazán mondom, hogy ücsése kedves ember volt, szíve csordultig telve gyengéd érzésekkel...

— Nagyon örülök, hogy gyengédnek találja őt — szakította félbe Byron az elbeszélést, miközben ő is a zsebkendője után nyúlt.

— Mégis higye meg nekem, hogy rendkívül fájlalom azt, hogy megettem őt — fűzte tovább a szót Artemus rendetlenül — ha csak távolról is sejtettem volna, hogy még valaha a testvérével találkozom, ugy biztosan ki huztam volna még pár hetet élelem nélkül. Azonban kényszerhelyzetben voltam s Ön meg-

foglalkozunk a közélet bármely eseményével, ha annak megvilágítását hasznosnak látjuk. Nem vagyunk lekötöttjei seukinek, s így szavunk szabad s az marad a jövőben is. Élünk Horáczius elveivel s egyesítjük hol csak lehet a hasznosat a kellemessel.

De küzdelmünk csak ugy lehet eredményes, kitartó, ha támogatást kapunk, amelyért im ismét fölemeljük kérészónkat; Az igaz ügynek használ ki felénk fordul!

A „Fejérmegyei Napló“ előfizetési ára csekélység:

Egész évre . . . 6 frt

Fél évre . . . 3 frt

Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek kiadóhivatalunkküldendők, mely a szerkesztőséggel együtt a Bástya-utczában, a Szammer-féle házában van.

Tisztelettel

A „Fejérmegyei Napló“
szerkesztősége s kiadóhivatala.

bocsát nekem ezért ugyebár? Oh én nagyon szerettem Alonzo! . . .

És itt barátilag nyújtotta kezeit Byron felé, az elkapta és barátságosan megrázta azokat.

— Bocsássa meg nekem ezt a megindulást, mely rajtam erőtt vesz — zokogta belé a zsebkendőjébe Byron. A jó fiu sohasem értesített a sorsáról, soha sem írt nekem levelet. Remélem, Önnek sem volt inye ellenére a szerencsétlen?

— Oh dehogy, egy későbbi kis gyomorrontás leszámítva! Mert meg kell vallani, hogy rágós volt egy kicsit. — Válaszoló Artemus. Azonban hagyjuk ezt! Szenvedtünk mind a ketten eleget; ő még többet. Gondolja meg azonban uram, hogy most már a törvény sem tehet velem semmit sem Legyűzhetlen kényszerrel állottam szemben s ezt a törvényt sem bünteti, mint azt Ön is jól tudja. Mindazonáltal kész vagyok Önnek a szenvedett veszteségért bizonyos kárpótlás nyújtani. Külsőbelül mennyire becsüli Ön a kárt, melyet jóvá tennem kell?

— Oh ne is említse ezt uram! Felelte vissza Byron, a ki idejét látta már megfordítani a rudat s azért most ő vette át a szót az amerikaiótól.

— Ha nem csalódom Ward a becses neve uram, ugyebár?

Mai lapunk 4 oldal.

A Szent Imre kisdödő egyesület közgyűlése.

A tóvárosi Szent Imre hercegről címzett róm. kath. kisdödő egyesület április 3-án tartotta meg az évi rendes közgyűlést *Álghy* Dezső elnöke mellett. A gyűlés első tárgya *Bogárdy* Antal titkári jelentése volt, aki vázolta az egyesület múlt évi működését. A jelentésből közöljük a következő részeket:

A tóvárosi Szent Imre óvoda ez idő szerint fájdalom nincs abban a helyzetben, hogy rendeltetésének teljesen megfelelhessen. Itt mintegy önkénytelenül az a kérdés merül föl, hogy mik lehetnek hát akadályai a haladásnak? Első az, hogy nincs elegendő pénz. Ez akadály legyőzésére szükség volna jó akaratra, felebaráti szeretetre, érdek nélküli áldozat készsége, de sajnos az egyesület tagjairól általánosságban nem mondható el, hogy e tulajdonságokban egymást felülmulni iparkodnának. Az egyesület borus egén akkor támadt megint örvendetes fény, mikor *Krencz* Ignác kanonok elvállalta az egylet védnökségét. Mi lenne az egyletből, ha nem volnának ily áldozatra kész támogatói. A rendes és pártoló tagok közömbösége régén megölte volna!

A titkár áttért ezután az egyesület működésére s ama eseményekre, melyek az utolsó év lefolyása alatt történtek. Megemlékezett az 1898. február 6-án tartott választmányi ülésről, amelyen tudomásul kellett venni 45 tag kilépését. E kilépések oka még ma sincs földerítve. Május 2-án a rendkívüli közgyűlésen elhatározták, hogy a védnöki tisztségre *Krencz* Ignác kanonokot kéri föl, a ki e tisztséget az egylet nagy örömeire el is fogadta. Szerencsésebb választást az egylet nem tehetett volna, mert *Krencz* kanonokban áldott lelkű atyát nyert, a ki mindenben gyámolítója lett. Csak aztán az egyesület meg ne feledkezzék gyermeki kötelességeiről!

A titkári jelentés hálásan emlékszik meg utóbb mindazokról, kiknek jótéteményeit az egyesület élvezte. Ezek közt van Sz.-Fejérvár

- No persze, hogy az.
 - Artémus Ward?
 - No igen!
 - Önnek volt egy apja?
 - Volt.
 - Házaló volt odaát Amerikában, nemde?
- S poloska tinkturával, meg porkefével kereskedett ugy-e?
- Ön csakugyan fején találta most a kefért, akarom mondani a szeget.
 - Az angol negyedben halt meg ugy-e?
- A szenes negyedben.
- Igen.
 - Nos tehát tudja meg Ön, hogy én öltem meg őt. A felől, hogy Ön a fia neki, abban a pillanatban tisztában voltam, hogy önre esett a tekintetem. Igen kedves öreg ur volt, én Straffordshire-ben ismerkedtem meg vele. — Mindig az volt a kívánsága, hogy egy mély földalatti kőszénbányát megtekinthessen, nekem színtén. Így tehát együtt ereszkedtünk le vele az üregbe. Egész uton jó kedvünk volt: megtekingettük a tárnákat és együtt falatoztunk a bányászokkal, mely alkalommal egy kicsé többet találtunk beszédni az italtól, mint kellett volna, mikor aztán ismét arra gondoltunk, hogy jó lenne az anyaföld színére emelkednünk.

Beültünk a jókora nagyságu függőkosárba s mialatt lassu emelkedéssel közeledtünk a tárná nyílása felé, észrevettem, hogy a régi

város közönsége, a szekesfejérvári és fejérmegyei takarékpénztár s legfőképpen az egylet védnöke, a ki rövid idő alatt 200 frtot adott az egyletnek. Majd az óvodáról mond el egyet mást a titkár.

Az óvodában be van írva 82 óvodaköteles. Ezek között van 51 fiu és 31 leány. Róm. kath. 43 fiu, 23 leány. Evang. ref. 8 fiu, 5 leány. Izraelita 3 leány. Átlag havonként látogatja az óvodát 40 óvodás. Ha már most tekintetbe vesszük azt, hogy az óvoda helyiség körülbelül 3 öl hosszú, 2 öl széles, 1 és fél öl magas, önkéntelenül elborzad az ember annak tudatában, hogy ott 40—60 gyermek kénytelen a megromlott levegőt szivni s erre utalva van mindenkor, mert alkalmas játszótéren nincs az óvodának. Felszerelés meg éppen semmi sincs!

Végül számot ad a jelentés arról, hogy az egylet pénztári maradványa az 1897. évről 5634 frt 80 kr. volt. Az 1898. év végén beleszámítva minden beszámítható összeget a bevétel volt 6871 frt 81 kr.; ezzel szemben 848 frt 43 kr kiadás áll; tehát az egylet az 1898. év végén 6023 frt 38 krral rendelkezett.

A titkári jelentést a közgyűlés tudomásul vette, mire következett a pénztáros 1898. évi zárás-imadásának bemutatása, mely a kiküldött számvizsgálók jelentése szerint teljesen rendben találtatott, miért is pénztárosnak a felmentvényt — fáradozásáért méltó köszönet nyilváníttása mellett — megadta a közgyűlés. Bemutatta még a pénztáros az 1899. évi költségelőirányzatot, mely helyben hagyatott.

Ezekután a felett támadt vitaközös, hogy valjon hova legyen építve az óvoda? Elnök alkalmas helynek találja a Galamb- és Gyümölcs-utca sarkán levő üres városi telket, melyből — ugyhiszi — a város ingyen ad egy alkalmas területet. Többen nem találták alkalmasnak a helyet, de mégis a többség az elnök indítványát fogadta el s felkérte őt, hogy az ingyen telek adományozása végett a kellő lépéseket megtenni sziveskedjék.

Elnök tudomására adta a közgyűlésnek, hogy *Madaras* Lipót ur választmányi tag el-

kötél a nagy feszüléstől minden pillanatban elszakadhat és lezabarással fenyeget. Veszedelemes kritikus pillanat volt. Tul vagy volt a suly, melyet két ember nyomott s az ön apja kövér, erős ember volt. A természet törvénye az önfentartás. Mintegy ötven lábnyira voltunk a földszintől. Csak egy pillanat még s mindketten odaveszünk. Erre én az apja figyelmét valamivel hirtelen magamra irányítom és rábirom, hogy nézzen le a magasból az akna fenekére. Ő megteszi a kívánságom, mire én könnyedén megbillenttem őt s a szerencsétlen rettenetes kalimpálás és zaj között zuhan alá a mélységbe.

Tapintatlanul és gyengédtelenül bántam el az apjával, ez az egy bizonyos, ezt magam is jól tudom. De megmentettem vele életemet. Erre az elhatározásra engemet a következő mérlegelés vezetett: Ő koros ember — gondolám — gomban — csaknem kopasz már. Azonkívül siket is félfülere s elől hiányzik a két metsző foga, szóval olyan, a kinek már alig pár esztendeje van hátra ebből a nyomorult földi életből. Jó magam csak felényi idős vagyok, mint ő, van erőm és jó egészségem.

Fiatal családapa is vagyok. Egy fényes pálya kezdetén állok és kutya kötelességem mielőtt meghalnék, a Haymarket színház számára egy vigjátékot készítenem, azonfelül a Kikötő téri színház által előadásra már elfogadott

hunyttával özvegyének részvétiratot küldött, melyre a jószívű özvegy urnó köszönetének nyilváníttása mellett 50 frtot adományozott az egyesületnek. A közgyűlés hálás köszönettel vette tudomásul az elnök jelentését s óhajta, hogy a jó Isten vigasztalja és áldja meg a jótévő urnót.

Dr. Lauschmann Gyula orvost az elhunyt *Madaras* Lipót helyébe választmányi taggá választotta a közgyűlés. Miután a közgyűlés elnökének jegyzőkönyvileg köszönetet mondott fáradozásáért, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Bernáth* Ignác és id. *Almássy* Ferencz kérték fel. Ezzel a gyűlés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— *Tisztelettel felkérjük lapunk előfizetőit, kiknek előfizetése márczius 31-ikével lejárt, kegyeskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, nehogy akadály gördüljön a lap expedálására elé.*

— **Ünnepnapok.** Mély ájtatossággal ülte meg az idén is városunk népe a husvéti ünnepeket. Ugy vasárnapon, mint hétfőn zsúfolva voltak az összes templomok ájtatoskodókkal, kiknek egy része, különösen a székese gyházban tartott főistenájtalelet alkalmával ki is szorult az Isten házából. Ünnepi színezete volt az egész városnak. Az utcákon ezrével hullámozott a templomba menő vagy onnan jövő nép s később a sétáló közönség vette birtokába az aszfaltot. Pedig bizony nem igen volt sétálni való időnk, mert ugyancsak csipős volt a levegő, sőt vasárnapon még esőt is kaptunk nagy boszuságokra ama hőlgyeknek, a kik a husvéti ünnepeket választották új tavaszi kalapjuk s kabátkájuk bemutatónappal. Lett volna pedig kinek mutogatni a fess új portékákat, mert a szabadságra látogatóba érkezett hadfiak

böhözöt befejezem. És most bátor vagyok azt kérdezni Öntől, viselhetem-e magamat az adott nehéz körülmények között ildomosabban?

— Semmi esetre sem — felelte Arténus csudálkozva. Én sem tettem volna az Ön helyében másképpen.

— Örülök, hogy annyi belátással van irányomban. Ön megette az én testvéremet, de egy kicsit nyersnek és rágósnaq találta őt, még én az ön öreg és jószívű apját gyilkoltam meg, folytatta tovább Biron, még mindig megörizve a látszatát annak, mintha erősen meg volna indulva a lelki harcztól.

— Most már mindketten bosszut állottunk magunkért. Borítsunk tehát fátyolt a történetekre és soha még csak czélzást se tegyünk többé ezekre a szivrepszto eseményekre.

— Legyen. Hagyjunk hát békét neki s fogjunk kezét egymással — szólott Artemus hangos nevetéssel, Byron felé nyujtva kezét és egész záporát körülve le arcáról az engedelmesszinpadi könnyeknek, ugy ahogy az a deszkákon szokás.

Aztán pinczért hívott. Az asztalokat meg rakták boros poharakkal, mig a jelenlevők mindnyáján siettek szerencsekivánatokkal elhalmazni azt a két férfit, kik rögtönözve is oly talpraesett szoharczot tudtak vivni egymással.

arka uniformisa ugyancsak szinessé tette az utcák képét. Hétfőn délután meg törzeneben is volt része a közönségnek, melyet a honvédenekar tartott tábornoka lakása előtt.

— **Személyi hír.** Major Ferencz dr. országgyűlési képviselő a husvétii ünnepek alatt városunkban tartózkodott s tegnap délután utazott vissza Budapestre.

— **Üdvözlét a szent Atyának.** Rákóczy Ferencz hamvainak hazaszállítására tudvalevőleg bizottság alakult. Ez a bizottság most a szent Atyánál is lépéseket szándékozik tenni s tegnapelőtt üdvözlő táviratot küldött a pápának. A távirat, melyet Breznay Béla dr. hittudományi dékán fordított le latin nyelvre, a következő: Szent-séges Atyám! A Rákóczy hamvait hazaszállító bizottság az alkalomból, hogy leg-hitelesebb forrásból meggyőződött egészségének helyreállása felől, üdvözlő Szent-ségedet s kéri az egek urát, hogy szent keze még sokáig tartsa magasra a világ-béke palmaágát. A bizottság nevében Flóris Áron, elnök.

— **Haldokló főherceg.** Ernő főherceg, aki ez időszert betegen fekszik Arco-ban, tegnap oly rosszul lett, hogy az orvosok el vannak készülve a legrosszabbra. A nagybeteg főherceg, kinek tegnap a szentatya áldását küldte, már fölvetta az utolsó kenetet.

— **Megdöbentő halandóság.** Eljied az ember a szörnyű pusztulástól, melyet ez a lefolyt márczius hónap városunk lakossága körében tett. Oly nagy volt ebben a halandóság, amilyenre visszameleg tizenöt évi hivatalos följegyzésekben sem akadunk. Száz harminczkét halottja volt a gyilkos márcziusnak. Horribilis numerus ez egy 28 ezer lakossal bíró városban, amelynek egészségügyi viszonyai egyébként elég jók. A halálozások oka legtöbb esetben tüdőgyulladás, amely részben a kanyarót részben az influenzát követte a betegeknel. A megbetegedések még most is nagyon sürtek, ami főként a zord időjárásnak tulajdonítható, melyet úgy látszik sehogy sem akar már fölváltani a verőfényes langyos idő.

— **A felekezeti tanitók fizetése.** A közoktatásiügyi miniszter a községi és felekezeti iskolai tanitói fizetés-kiegészítések és korpótlékok címén kijáró államegylek folytatolagos kiutalványozása tárgyában fontos rendeletet adott ki. E rendeletben meghagyja a közigazgatási-bizottságoknak és a felekezeti iskolák fenntartóinak, hogy az erre vonatkozó kimutatókat április végeig terjesszék föl. A kiegészítést a miniszter ezentul nem bizonyos számú évekre fogja folyóvá tétetni, hanem mindaddig, míg akár az iskola, akár a tanító tekintetéből beálló valamely változást szükségessé nem teszi.

— **Rejtélyes tüzeset.** Hatalmas riadalmat keltett tegnap egy tüzeset, mely *Kaizer* Sándor palota-utcai rőföskereskedő boltjában tört ki. *Kaizerék* délbán bezárták az üzletet s a gazda nemsokára sietett a vasútra üzleti ügyekben Budapestre utazandó. Rövidre rá a járókelők sürü füst-felhőket láttak előtörni az üzletből, melynek belseje akkor már javában égett. Csakhamar ott termett a tűzörség, amely betörte az ajtót s kemény munka után eloltotta a tüzet. Az üzletnek csak egy része pusztult el a tűz folytán, a portéka

másik része azonban szörnyen megrongálódott a fecskendők vizétől s így a kár meglehetősen nagy, legalább is 1000 forint. A tűz keletkezésének okát *Pölczer Péter* alkaptány, a ki nyomban megindította a vizsgálatot, még eddig nem tudta megállapítani. A legközelebb megtartandó tűzvizsgálat azonban valószínűleg világosságot fog vetni ez ügyre. *Kaizer* üzlete körülbelül ezeltől egy évvel már leégett egy ízben. Akkor 4000 frt biztosítási összeget kapott. Ujból berendezvén boltját, azt először 7000 frtra, majd utóbb még 3000 frtra biztosította. Ez utóbbi pótbiztosítás most 2—3 hónappal ezeltől történt. Időközben *Kaiser* fizetéseketlen is lett s nagy nehezen tudott kiegyezni a hitelezőivel. Az eset dolgában szigorú vizsgálat folyik, mert a tűz keletkezésének körülményei roppantul rejtélyesek.

— **Halálozás.** Idősb *Sövegjártó* Jánosné született *Oberhauser* Amália asszony 74 éves korában ápril hó 2-án elhunyt Szabad-Battyánban. Temetése ma délután történt meg általános részvét mellett. Ma reggel volt lelkiüdvéért az engesztelő szent mise áldozat is.

— **Samu gróf cselédei.** A szent ágótai kincstári birtokot *Leopold* Samu tőkepenzes birja bérben, akit a környéken csak úgy hívnak, hogy *Samu-gróf*. Samu grófnak meg van egy intőzője, akit *László* Jenőnek tisztelték az ismerősei. Erről az urról szól az ének. *László* ellen oly óriási a cselédség elkeseredése, hogy minap csaknem meglinchelték. Nem a szigorú bánásmód okozza az elkeseredést, hanem az intőző urnak az a szokása, hogy mindig a legkomiszabb terményt adja konvenczióképpen, például buza helyet valóságos ocsut stb. Az új évi konvenczió miatt már nagy volt a béresek agyarkodása *László* ellen s most a minap kenyértörésre került a dolog. Az egyik béres ásóval rontott neki s csak úgy menekült meg a biztos haláltól, hogy idejében begugrott a lakása ajtaján. Ime a példa, hogyan bálnak magyar kincstári birtokon a szegény cseléddel. Távol legyen tőlünk, hogy helyeselnők a cselédség bosszura vágyódását, sőt elítéljük, mert az nem keresztényi érzelem; de ha tegyük föl, megtörténik a véres eset, vajon ki lenne annak az oka s kit terhelne leginkább a felelősség? Első sorban a kincstárt, amely eltiéri, hogy állami birtokon oly embertelenül bálnak a szegény cselédséggel.

— **Katona sorozás.** Hangos lesz holnap a város háza környéke s zajosok az utcák a regruták kurjongatásaitól. Holnap reggel 8 órakor kezdődik városunkban a katona sorozás, amely után megtudjuk, hogy ki lesz hát a császáré, ki a királyé városunk gyöngyöletre vágyó daliái közül. Melyik sóvárog katoná után, melyik nem, elárulja azt a nóta, melytől harsog majd az öt város. *Gyöngyölet a huszárelét*, dalolja nagy szilajul az egyik, de megbusul a másik, mikor felpanaszolja, hogy bakamundérba szorul a deli termete. Szegyenkezve bujkál a harmadik, kit *untauglich*-nak deklarált a kegyetlen orvos, aztán egy gunyos szó kell valamelyik bevált-tól s kész a csetepaté. Parázs verekedés támad, minek az a vége, hogy dutyi jut szállásul a hősöknek. Mert nagy ám a virtus a fejtérvi legényeknek, nagyobb a kelletnél!

— **A Szent Gyónáshoz először készülő ifjuságnak** legüdvösebb imakönyve a düstaraíni, szép papíron, tiszta nyomású díszes és tartós kötésű és mégis olcsó, mos már a harmadik kiadásban megjelent: „*A legszebb nap⁴ vagy imák és elmékedések a szent gyónás és áldozás napjára* a buzgó kath. hívek lelki épülésére főpásztori kegyes jóváhagyással irta *Fonyó Pál* A művecske 21 1/2 ivre terjed s ötféle kiadásban kapható *Stampfel* K. udvari könyvkereskedésében Pozsonyban. Ára vászonkötésben 75 kr. — díszes vászonkötésben 1 frt. — bőrben 1 frt. 20 kr. — legfinomabb bőrkötésben 3 frt. csontimitációban 2 frt 50 kr.

KÖZGAZDASÁG.

* **Gyümölcskiviteléi ankté.** Magyarország gyümölcskiviteleiről évre hanyatlak, ezzel szemben behozatalunk növekedik, dacára annak, hogy a gyümölcs kultúra az utolsó évtizedben örvendetesen fejlődött nálunk is. Exportképességünk csökkenésének okai tehát ott keresendők, hogy az idegen államokkal fejletlenebb kereskedő szervezetünk nem állja ki a versenyt. Rendkívül fontos lévén ily körülmények között a visszaesés okainak kutatása, a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás kapcsolatában a gyümölcstermelők s nagykereskedők bevonásával értekezletet fognak tartani, melyen azt az egyetlen kérdést teszik megbeszélés tárgyává, hogy micsoda beavatkozások volnának szükségesegek gyümölcskivitelünk fejlesztése, az idegen piacokon való térfoglalás s a külföldi verseny ellenesúlyozása érdekében. Hatalmas érdekről van itt szó, mert helyes irányba terelt termelés s jól berendezett kereskedelmi szervezet segítségével gyümölcstermelésünknek millió forintokra rugó értékű feleslegét értékesíthetnénk a külföldön, ami különben a verseny által visszaszorítva a nyakunkon maradt, s a nemzeti vagyonosodás szempontjából jelentőségét veszti.

* **Országos szőlőszeti kongresszus.** A szegedi országos mezőgazdasági kiállítás kapcsolatában szőlőszeti kongresszust fognak tartani szeptember 7-től 10-ig. Tárgyak: Homok szőlőtelepítés, talajelőkészítés. Bor és csemege fajok megválasztása a homokon. Borkezelés. A szőlő növényi és állati ellenségei. Szőlőértékesítés. A jégbiztosítás kérdése. Ezekon kívül önálló előadások tartására is lehet vállalkozni, de szükséges, hogy az illető ezt a szándékát május 1-ig bejelentse. Az előadások összefüggő indítványok pedig csak az esetben vehetők fel a programba, ha azok legkésőbb augusztus hó 1-ig belesznek jelentve a borászati csoport biztosánál (Budapest, Köztelek.) A kongresszuson való részvételt bejelentésének határideje augusztus hó 1.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tóvis. Besoroztuk a mint láhatta a husvétii számba. Üdvözlét T—ts 175. A hiba semmi esetre sincs kiadóhivatásunkban. Az expedíálás rendszeren megtörténik, a cím helyes: így ha példány mégis elvész, annak bizonyára a posta még pedig az önök postahivatala lesz az oka. Egyébiránt mi is utána nézünk a dolognak. **Stella.** Melegen ajánlhatjuk a *Kath. Hitterjesztés Lapjai* című képes havi közlönyt, mely Nagyváradon jelenik meg *Nogely* István képezdei igazgató szerkesztése s kiadásában. A közlönynek nemcsak vallási, hanem néprajzi szempontból is nagy a becsé. Előfizetési ára évenként 3 frt. **Kazinczy** u. Csütörtökön este alkalmasint lesz szerencsénk.

Felelős szerkesztő: *Báró Proff* Kocsárd.

NYILT-TÉR.*

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi

alkálikus természetes savanyvíz

NYÁLKAOLDÓ HATÁSÁNÁL FOGVA A TÜDŐ, GYOMOR ÉS HUGYHÓLYAG

+++ BANTALMAKNÁL +++

47. 0-14 LEGJOBBAN AJÁNLVA!

MINDENÜTT KAPHATÓ!

* E rovatban közöltékért felelőséget nem vállal a szerkesztőség.

Hirdetések

felvétetnek kiadóhivatalunkban jutányos áron.

Vasuti menetrend.

Érvényes október 1-től.

Cs. kir. szab. déli vaspálya.

Budapest		Székesfejérvár		N.-Kanizsa	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.55 reg.	9.— d. e.	9.24 d. e.	1.40 d. u.		
Gyors v. 8.— reg.	9.14 d. e.	9.19 d. e.	11.55 d. e.		
Szem. v. 2.35 d. u.	4.29 d. u.	4.35 d. u.	8.50 este		
Szem. v. 5.25 d. u.	7.39 este				
Gyors v. 8.— este	9.17 este	9.22 este	12.07 éjjel		
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este	3.52 éjjel		
N.-Kanizsa		Székesfejérvár		Budapest	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.— reg.	6.— reg.	8.15 reg.
Szem. v. —	—	6.— reg.	8.34 reg.	8.34 reg.	9.50 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.34 reg.	2.35 d. u.	4.35 d. u.	8.15 este
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	6.09 este	8.15 este	9.20 este	
Szem. v. 2.— d. u.	6.01 d. u.	7.58 este			
Gyors v. 5.03 d. u.	7.48 este				
Komárom-Ujszöny		Székesfejérvár			
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 4.40 reg.	7.28 reg.				
Szem. v. 12.13 d. u.	2.27 d. u.				
Vegy. v. 6.30 este	11.12 éjjel				
Székesfejérvár		Komárom-Ujszöny			
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.10 reg.	8.34 reg.				
Vegy. v. 10.— d. e.	2.50 d. u.				
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel				

M. kir. államvasutak.

Székesfejérvár	Veszprém	Veszprém	Székesfejérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
T. v. 5.12 reg.	8.28 d. e.	V. v. 3.55 reg.	5.50 reg.
Sz. v. 9.29 d. e.	11.15 d. u.	Sz. v. 6.44 reg.	8.22 reg.
V. v. 1.— d. u.	2.53 d. u.	Sz. v. 4.20 d. u.	5.54 d. u.
V. v. 9.27 este	11.22 este	T. v. 7.19 este	10.09 e. te*)

*) Csak csütörtökön, vasár- és ünnepnapokon.

Fejér- és tolnamegyei h. é. vasut.

Székesfejérvár		Sárbogárd		Székesfejérvár	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.20 reg.	10.56 d. e.				
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.				
Sárbogárd		Székesfejérvár			
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.				
V. v. 12.— délbén	1.47 d. u.				
Székesfejérvár		Adony-Szabolcs		Paks	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.				
V. v. 3.45 d. u.	5.12 d. u.				
Paks		Adony-Szabolcs		Székesfejérvár	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 2.— reg.	5.13 reg.				
V. v. 1.29 d. u.	5.28 este				
Székesfejérvár		Bicske			
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.				
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.				
Bicske		Székesfejérvár			
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.				
V. v. 6.30 este	9.12 este				

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIEHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkesztli

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Terveiben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi köteletség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű beszt, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenköt kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenköt hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékossége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklín Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét

kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy kötetben egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes

kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes be-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárunknál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy alálírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Számmar Imrénél, Székesfejérvárott.